[1]

Het VLAAMS PARLEMENT heeft aangenomen:

RESOLUTIE over de arrestatie van Ekrem Imamoglu en de politieke onrust in Turkije

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:
  1° de resolutie over een fundamentele strategische heroverweging van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Turkije, aangenomen door de plenaire vergadering van 9 december 2020, nr. 572 (2020-2021);
  2° het Vlaamse regeerakkoord 2024-2029 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2024-25, nr. 31/1) dat stelt dat "een verdere uitbreiding van de Europese Unie moet plaatsvinden met respect voor de Kopenhagencriteria en op basis van een eerlijk en transparant toetredingsproces dat berust op een individuele beoordeling op basis van de concrete voortgang en verdiensten van de betrokken kandidaat-lidstaten. Ook de EU moet haar huiswerk gedaan hebben. Om klaar te zijn voor eventuele toekomstige uitbreiding dringen interne hervormingen zich op voordat er van toetreding sprake kan zijn.";
  3° de beleidsnota Ondersteuning Vlaamse Regering, Rampenschade, Buitenlands Beleid, Ontwikkelingssamenwerking en Internationaal Ondernemen 2024–2029, die stelt dat "een verdere uitbreiding van de Europese Unie moet plaatsvinden met respect voor de Kopenhagencriteria en op basis van een eerlijk en transparant toetredingsproces dat berust op een individuele beoordeling op basis van de concrete voortgang en verdiensten van de betrokken kandidaat-lidstaten.";
  4° de 'Türkiye Report 2024' van de Europese Commissie van 30 oktober 2024 die vaststelt dat er op het vlak van democratie en fundamentele rechten zo goed als geen vooruitgang werd geboekt op het vlak van hervormingen, en meer bepaald dat "the government's pressure on mayors from opposition parties continued to weaken local democracy" en dat "the activities of journalists, writers, lawyers, academics, human rights defenders, opposition politicians and critical voices continued to be restricted through arrests, detentions, prosecutions and convictions. These practices continued to hinder the exercise of their freedoms and led to self-censorship.";
  5° de gezamenlijke verklaring van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid, Kaja Kallas, en de eurocommissaris voor Uitbreiding, Marta Kos, over de recente gebeurtenissen rond de burgemeester van Istanbul, Ekrem Imamoglu, van 19 maart 2025;
  6° artikel 49 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en de zogenaamde Kopenhagencriteria, in het bijzonder "stabiele instellingen hebben die de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en het respect voor en de bescherming van minderheden garanderen";

– overwegende dat:
  1° Turkije economisch en geopolitiek een belangrijke strategische partner van de EU is, en ook een belangrijk lid van de NAVO is;
  2° Turkije een belangrijke rol speelt in de regionale veiligheidskwesties en stabiliteit;
  3° Turkije een belangrijke economische partner en de vierde grootste bestemming voor onze export buiten de EU is;
  4° Ekrem Imamoglu, de belangrijke oppositieleider en de burgemeester van Istanbul, op 19 maart jongstleden werd aangehouden op verdenking van corruptie, witwassen, fraude, machtsmisbruik en terrorisme;
  5° de aanhouding van Ekrem Imamoglu door de Turkse politie een duidelijk voorbeeld is van een politiek gedreven zet om een belangrijke oppositiefiguur te ondermijnen;

6° het universiteitsdiploma van Ekrem Imamoglu werd ingetrokken terwijl dit een voorwaarde is om zich kandidaat te kunnen stellen als presidentskandidaat voor de komende verkiezingen;
7° de arrestatie van een van de belangrijkste oppositieleiders in Turkije voor velen een aanval is op de democratische oppositie en de lokale democratie;
8° de uitholling van de democratie en de rechtsstaat in Turkije een fundamenteel obstakel is in de betrekkingen tussen de Europese Unie en Turkije;
9° de staatshoofden en de regeringsleiders tijdens de Europese Raad van 20 en 21 maart 2025 geen enkel statement hebben gemaakt over de aanhouding van Ekrem Imamoglu en dit ook niet is opgenomen in de conclusies van de Europese Raad;

– veroordeelt de aanhouding van Ekrem Imamoglu, de lokale oppositieleden en betogers, en roept de Turkse regering op om een einde te maken aan de onderdrukking van oppositieleden;

– roept de Turkse autoriteiten op om:
1° het recht van burgers om te betogen te respecteren, omdat de autoriteiten elke vorm van demonstratie verbieden in een duidelijke poging om te voorkomen dat mensen na de arrestatie de straat op zouden gaan;
2° Ekrem Imamoglu, de andere lokale oppositieleden en de betogers onmiddellijk vrij te laten;

– herbevestigt dat in het licht van de recente onderdrukking van de oppositie – boven op de nefaste ontwikkelingen op het vlak van democratie en mensenrechten, en het huidige kader voor gesprekken met Turkije over het lidmaatschap van de EU – Turkije op dit moment duidelijk niet voldoet aan de essentiële Kopenhagencriteria;

– herhaalt zijn oproep om de onderhandelingen en procedure voor de toetreding van Turkije tot de EU pas te herstarten als Turkije de principes van de rechtstaat respecteert en voldoet aan de Kopenhagencriteria;

– verzoekt de Vlaamse Regering om:
1° de aanhouding van de oppositieleider Ekrem Imamoglu, de lokale oppositieleden en de betogers, en de onderdrukking van elke kritische stem, streng te veroordelen;
2° de Turkse autoriteiten op te roepen om de principes van de rechtsstaat te respecteren, waaronder de persvrijheid, vrijheid van meningsuiting en het recht om te betogen, en om Ekrem Imamoglu, de lokale oppositieleden en de betogers onmiddellijk en onvoorwaardelijk vrij te laten;
3° om op Europees niveau het standpunt in te nemen dat men de onderhandelingen en procedure voor de toetreding van Turkije tot de Europese Unie uitsluitend opnieuw mag opstarten als Turkije de principes van de rechtsstaat herstelt, onderdrukking van de oppositie stopzet, Ekrem Imamoglu vrijlaat en Turkije opnieuw voldoet aan de Kopenhagencriteria tot toetreding;
4° de Europese Unie op te roepen om gerichte sancties te nemen tegen Turkse functionarissen die verantwoordelijk zijn voor de repressie van de oppositie en de schending van de rechten van vreedzaam protesterende burgers;
5° bij de Turkse autoriteiten te blijven aandringen op de bevordering van fundamentele vrijheden en een onafhankelijke rechterlijke macht in Turkije, en zich blijven te verzetten tegen elke poging tot politieke manipulatie van het rechtssysteem;

– vraagt aan de Europese Commissie om deze resolutie in het kader van de politieke dialoog te behandelen en aan te geven hoe ze er rekening mee zal houden;

– vraagt aan de voorzitter van het Vlaams Parlement om deze resolutie te bezorgen aan de Vlaamse Regering, de Federale Regering, de voorzitter van de Europese Raad, de voorzitter van de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid.

AANGENOMEN DOOR HET VLAAMS PARLEMENT,

Brussel,

Griffier, Voorzitter,